

Sl. No. :

नामांक			Roll No.			

Tear Here

No. of Questions - 18

SS-23-Sindhi Sah.

No. of Printed Pages - 7

उच्च माध्यमिक परीक्षा, 2019
SENIOR SECONDARY EXAMINATION - 2019
सिन्धी साहित्य
SINDHI SAHITYA

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 80

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون

1. سڀ سوال ڪرڻ ضروري آهن -

2. هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن -

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाड़ें

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

यहाँ से काटिए

शागिर्दनि लाइ ज़रूरी हिदायतूं

- 1) सभ सुवाल करणु, ज़रूरी आहिनि ।
- 2) हरहिक सुवाल जे साम्हूं मार्कू डिनल आहिनि ।

هيٺ ڏنل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکو.

جيئن نور بنا سڀ ڪوڙ آهي. نيئن صحت بنا سڄي آهي. صحت هڪ خزانو آهي. جهڙي ۽ طرحه خزاني جي سنڀال سٺي نموني صحيح طرحه سان ڪئي ويندي آهي. تهڙي ۽ طرحه انسان کي گهر جي ته پنهنجي صحت جي سنڀال نيڪ نموني ڪري سڄي صحت دوائن جي دڪان تان نه ملي سگهندي مگر سڄي صحت قدرتي نيمن جي پالنا سان حاصل ڪري سگهجي ٿي. جيترو انسان قدرت کان پري رهندو اوترو ئي بيمارين جو شڪار ٿي رهندو. قدرتي نعمتن کي عمل ڪرڻ سان خرچو به نه آهي مگر لاپ گهڻو آهي. صحت کي سالم رکڻ لاءِ قدرتي نعمتن جي ڄاڻ ضروري آهي.

- [1] مٿين ٽڪري جو سهڻو سڀرو لکو. (1)
- [1] نور بنا سڀ ڇا آهي؟ (2)
- [1] انسان سڄي صحت ڪيئن حاصل ڪري سگهي ٿو؟ (3)
- [1] صحت کي سالم رکڻ لاءِ ڪنهنجي ڄاڻ ضروري آهي؟ (4)
- [1] ضد لکو. سڄي (5)

ههٺ ڏنل ٽڪريهه ڌيان ساڻ پڙهي سوالن جا جواب لکيو :

جيئن نور بنا سڀ ڪوڙ آهي. نيئن صحت بنا سڄي آهي. صحت هڪ خزانو آهي. جهڙي ۽ طرحه خزاني جي سنڀال سٺي نموني صحيح طرحه سان ڪئي ويندي آهي. تهڙي ۽ طرحه انسان کي گهر جي ته پنهنجي صحت جي سنڀال نيڪ نموني ڪري سڄي صحت دوائن جي دڪان تان نه ملي سگهندي مگر سڄي صحت قدرتي نيمن جي پالنا سان حاصل ڪري سگهجي ٿي. جيترو انسان قدرت کان پري رهندو اوترو ئي بيمارين جو شڪار ٿي رهندو. قدرتي نعمتن کي عمل ڪرڻ سان خرچو به نه آهي مگر لاپ گهڻو آهي. صحت کي سالم رکڻ لاءِ قدرتي نعمتن جي ڄاڻ ضروري آهي.

- (1) مٿي ڏنل ٽڪريهه جو سٺو سڀرو لکيو. (1)
- (2) نور بنا سڀ ڇا آهي؟ (1)
- (3) انسان سڄي صحت ڪيئن حاصل ڪري سگهي ٿو؟ (1)
- (4) صحت کي سالم رکڻ لاءِ ڪنهنجي ڄاڻ ضروري آهي؟ (1)
- (5) جلد لکيو : سچو (1)

(6) کنهن به هڪ وشيه تي مضمون لکو. (اتڪل 200 لفظن ۾) [10]

(i) نوجوانن ۾ وڌندڙ انٽرنيٽ جو واھيو.

(ii) ڌيئر بچايو ڌيئر ٿيڻ ھايو.

(iii) سنڌي شاعرن جي ترسورتي

(iv) آکين آڳيان ڏنل حادثي جوورنن

(6) कहिं बि हिक विषय ते मज़मून लिखो : (अटिकल 200 लफ़्जनि में) [10]

(i) नौजवाननि में वधन्दइ इन्टरनेट जो वाहिफे ।

(ii) धीअर बचायो, धीअर पढायो ।

(iii) सिन्धी शाइरनि जी टिमूर्ति ।

(iv) अखियुनि अगियां डिठल हादसे जो वर्णन ।

(7) پنهنجي اسڪول جي پرنسپال کي تو هانجي ڪلاس ۾ فرنيچر جي جوڳي بندوبست ڪرائڻ لاءِ [7]

[5] درخواست لکو.

يا

توهان پنهنجي پيء کي ها سٽل جي ڄاڻ ڏيندي خط لکو.

(7) पहिंजे स्कूल जे प्रिंसीपाल खे तव्हांजे क्लास में फर्नीचर जे जोगे बंदोबस्त कराइणु लाइ दरख्वास्त लिखो । [5]

या

तव्हां पहिंजे पीउ खे हॉस्टल जी ज़ाण डीन्दे खतु लिखो ।

(8) هيٺين مان ڪن به پنجن اصطلاحن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو. [1+1+1+1+1=5] [8]

(i) اوکھڙ ڪرڻ

(ii) برميچڻ

(iii) پاڻي ولوڙڻ

(iv) اُس ۾ واراڇا ڪرڻ

(v) ٻڳه ٻڌڻ

(vi) جڪه مارڻ

(vii) دل وٺڻ

(8) हेठियनि मां किनि बि पंजनि इस्तलाहनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आठियो :-

[1+1+1+1+1=5]

- (i) ओघड़ि करणु ।
- (ii) बरु मेचणु ।
- (iii) पाणी विलोड़णु ।
- (iv) उस में वार अछा करणु ।
- (v) पगु ब्रधणु ।
- (vi) जख मारणु ।
- (vii) दिल वठणु ।

- [2] दोहे ऐं सोरठे में कहिड़ो फर्कु आहे ? (9)
- (9) दोहे ऐं सोरठे में कहिड़ो फर्कु आहे ? [2]
- [3] पंजकड़ो जाक्यि च्ठुओ आह्यि ? म्थाल ड्ठियि समज्हायु. (10)
- (10) 'पंजकड़ो' छाखे चड़वुओ आहे ? मिसाल ड्ठेई समज्हायु । [3]

- [4] हवालु समज्हायु. (11)

“चुकुह म् को अह्ठुओ प्रालम आह्यि च्हा ?”

या

“ह्नु म्दुआ म्थ्यि ऐ क्यि ज्ण्हक्यि बिक्त्यि ब्यि ल्हाणु. अस्यि प्यरुन सां ल्ताड्ठिंदाव्युन ठ्ठा. आहाकार्ये ग्णु
ज्यि ह्ठुन ज्यि ह्नुसां च्मक्यि क्यिंदुड्यि न्हे करामत त्यि ड्ठिकार्यि.”

- (11) हवालु समज्हायु : [4]

“छो, घर में को अहिड़ो प्राब्लम आहे छ ?”

या

“हिन मुर्दा मिट्टीअ खे, जंहीं खे बेखुटके, बे-लिहाज्ज असीं पेरनि सां लताडींदा वजूं था, उहा
कारीगरनि जे हथनि जे हुनर सां चिमिकी केड्डी न करामत थी ड्ठेखारे ।”

[2+2+2=6]

(12) هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جا جواب ڏيو.

- (i) محمد رام ڪنهنجي مدد ڪندو هو؟
- (ii) پارليا مينٽ جي ميمبرن بابت ليکڪ ڪهڙي طنز ڪئي آهي؟
- (iii) ليکڪ، دادا واسوئيءَ کي ڪنهنجو روپ مڃيو آهي؟
- (iv) جميتراءَ سان گڏ هندوستان ڪيرو ڪيو آيا هئا؟
- (v) هيومن ڪالائيءَ تي جاري ٿيل ٽپال ٽڪليءَ بابت ڄاڻ ڏيو.

(12) هيٺيون ماڻ ڪي ٻي ٽي سووالن جا جواب ڏيو :

[2+2+2=6]

- (i) محمد رام ڪهڙي مدد ڪندو هو؟
- (ii) پارليامينٽ جي ميمبرن بابت ليکڪ ڪهڙي طنز ڪئي آهي؟
- (iii) ليکڪ، دادا واسوئيءَ کي ڪنهنجو روپ مڃيو آهي؟
- (iv) جميتراءَ سان گڏ هندوستان ڪيرو ڪيو آيا هئا؟
- (v) هيومن ڪالائيءَ تي جاري ٿيل ٽپال ٽڪليءَ بابت ڄاڻ ڏيو.

[5+5=10]

(13) هيٺين مان ڪن به ٻه سوالن جا جواب اٽڪل 50-60 لفظن ۾ لکو.

- (i) ڪُسم ليکڪ کي پنهنجو جيڪو حال ٻڌايو ”ءِ اڃا...چو؟“، آڪائيءَ جي آڌار تي لکو.
- (ii) ’پري‘ ڪهاڻيءَ جو اختصار لکو
- (iii) ’ڏاهرسيٽ سمارڪ‘ جي باري ۾ ڄاڻ ڏيو.

(13) هيٺيون ماڻ ڪي ٻي ٽي سووالن جا جواب اٽڪل 50-60 لفظن ۾ لکيو :

[5+5=10]

- (i) ڪُسم ليکڪ ڪهڙي ڄاڻ بڻايو، ’پري‘ ..... آهي ..... ڪهڙو؟
آخريءَ جي آڌار تي لکيو.
- (ii) ’پري‘ ڪهاڻيءَ جو اختصار لکيو.
- (iii) ’ڏاهرسيٽ سمارڪ‘ جي باري ۾ ڄاڻ ڏيو.

[4] حوالو لکي معني سمجھايو۔ (14)

ٿوپگهر جي پورهي مان ڏس! قل منو آهز ملي مرتبو محنت جو ڇا ئي تنهن تي هنڙ ها راتبو.

يا

هو ته تنهنجي سندسڻ جي واسطي وينوسکي

سک منجهان سڏڙو ڪري هڪ وادها ڏائي ته ڏس!

(14) हवालो लिखी माना समझायो :- [4]

ٿو پڳهر جي پورهي مان ڏس! قل منو آهز ملي مرتبو محنت جو ڇا ئي تنهن تي هنڙ ها راتبو.

يا

هو ته تنهنجي سندسڻ جي واسطي وينوسکي

سک منجهان سڏڙو ڪري هڪ وادها ڏائي ته ڏس!

[2+2+2=6] هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جا جواب اٽڪل 30 لفظن ۾ لکو. (15)

(i) 'ليلا چنيسر' بيت ۾ ڪوي ۽ ليلائي ڪهڙي هدايت ڪئي آهي؟

(ii) سالڪ سڪ سان ڇا ڏنو آهي؟

(iii) 'جي رکوڻا ڇا هم گد سان قرب ڪنڊن سان رکو'، جو مطلب ڇا آهي؟

(iv) ڪوي ۽ ڏينهن جو پهريون خواب ڪنهنڪي کونيو آهي؟

(v) ڀارت کي ڪيرو سنواريت ٿا؟

(15) हेठियनि मां किनि बि टिनि सुवालनि जा जवाब अटिकल 30 लफजनि में लिखो :-

[2+2+2=6]

(i) 'लीला चनेसर' बँत में कवीअ लीला खे कहिड़ी हिलायत कई आहे?

(ii) सालिक सिक सां छा डिनो आहे?

(iii) 'जे रखो था चाह गुल सां कुर्ब कंडनि सां रखो' । जो मतलब लिखो?

(iv) कवीअ डींह जो पहिरियों ख्वाबु कहिंखे कोठियो आहे?

(v) भारत खे केरु संवारिनि था?

[5] (16) ”ديش ٻڳت جو خط“، ڪو ڀتا جو ساز پنهنجن لفظن ۾ لکو.

يا

ڪوي شري گورڏن پا رتي ۽ جو مختصر ۾ پرچيه ڏيو.

(16) ’دهش بهगत جو ختو‘ ڪڀتا جو سارو پنهنجن لفظن ۾ لکيو. [5]

يا

ڪڀي شري گوڀرڏن ’بهارتی‘ جو مختصر ۾ پريچي ڏيو.

[5] (17) ”گڏ جي گها رڀون، ڪو ڀتا ۾ ڪوي ۽ پريم ۽ ميلاب جو سنديش ڏنو آهي! سمجهايو.

يا

’سنڌو‘ ساگر کيئن بڻجي وڃي؟ پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(17) ’گڏجي غاريڻو‘ ڪڀتا ۾ ڪڀي پريم ۽ ميلاب جو سنديش ڏنو آهي. سمجهايو. [5]

يا

’سنڌو‘، ساگر کيئن بڻجي وڃي؟ پنهنجن لفظن ۾ لکيو.

[5+5=10] (18) هيٺين مان ڪي به ٻه سوال ڪريو.

(i) ’جهو‘ ناول ۾ ڪهڙا ڪردار آهن؟ توهان کي ڪير و پسند آهي ۽ ڇو آهي؟

(ii) ’جهو‘ ناول جي سوالو چنا ڪريو.

(iii) ’جهو‘ ناول جي ڪهاڻي پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(18) هيٺين مان ڪي ٻه سوال ڪريو :- [5+5=10]

(i) ’اڏو‘ ناول ۾ ڪهڙا ڪردار آهن؟ توهان کي ڪير و پسند آهي ۽ ڇو آهي؟

(ii) ’اڏو‘ ناول جي سوالو چنا ڪريو.

(iii) ’اڏو‘ ناول جي ڪهاڻي پنهنجن لفظن ۾ لکيو.

DO NOT WRITE ANYTHING HERE